

Eerste Academic Data Center van start in Groningen

Op 11 juli jl. ging het eerste Academic Data Center van start, waarin het CBS en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) vorm gaan geven aan hun samenwerking.

Impressie van de Datachallenge

Tijdens een inspirerende bijna twee dagen durende Datachallenge tastten ongeveer 25 onderzoekers van beide instituten af op welke gebieden samenwerking mogelijk zou kunnen zijn. Sluitstuk was de officiële ondertekening van de raamovereenkomst door Directeur-Generaal Tjark Tjin-A-Tsoi van het CBS en voorzitter van het College van Bestuur van de RUG Sibrand Poppema. Met dit eerste Academic Data Center kan de informatie van het CBS nóg effectiever worden ingezet voor wetenschappelijk onderzoek.

Krachten bundelen

De samenwerking tussen het CBS en de RUG bestaat al langere tijd. Op verschillende gebieden van sociaal en economisch onderzoek weten de individuele onderzoekers van beide instituten elkaar te vinden. Directeur Ronald Stolk van

het Centrum voor Informatie Technologie (CIT), waar het Academic Data Center is ondergebracht: 'Er bestaan al langer plannen om de krachten te bundelen. We willen een efficiëntere samenwerking intensiveren, vooral op methodologisch gebied en qua datascience. Daarnaast willen we onze expertise bundelen op het gebied van remote access (toegang tot microdata van het CBS onder strikte voorwaarden, red.) en de virtuele werkplekken van onze onderzoekers. Daar zitten echter nog wel wat haken en ogen aan, maar het is onze stip op de horizon.'

Lifelines

De RUG staat bekend om zijn kennis op een groot aantal fronten. Dat bevestigt ook Stolk: 'Wij hebben decennialange expertise op het gebied van big data en astronomie. Dat doen we samen met ASTRON, het Nederlands instituut

Ondertekening raamovereenkomst RUG en CBS

voor radioastronomie in Dwingeloo. Ook is er sinds meer dan 10 jaar een samenwerkingsverband met het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). Onder leiding van het UMCG is een grootschalig bevolkingsonderzoek opgezet: Lifelines.' In dit onderzoek worden deelnemers uit drie generaties gedurende tenminste 30 jaar gevolgd om inzicht te krijgen in de factoren die van belang zijn bij het ontstaan en verloop van chronische ziekten. In totaal zullen circa 165.000 personen gevolgd worden. 'Het gaat om grote hoeveelheden privacy-gevoelige gegevens. Het is erg belangrijk dat we daar zorgvuldig mee omgaan. Tegelijk willen we het gebruik ervan maximaliseren.'

Duurzame samenwerking

Een ander interessant onderzoeksprogramma van de RUG - in samenwerking met de Universiteit Utrecht, de Vrije Universiteit, de Radboud Universiteit en de Erasmus Universiteit - is SCOOP (Sustainable Cooperation: Roadmaps to a Resilient Society). 'Dat is een omvangrijk onderzoeksprogramma waarin sociologen, psychologen, historici en filosofen hun krachten bundelen om nieuwe oplossingen te vinden voor duurzame samenwerking op het gebied van de zorg, werk en integratie. Kort geleden hebben we hier een NWO-zwaartekracht subsidie voor toegekend gekregen. Voor dit onderzoek zoeken we ook de samenwerking met het CBS, bijvoorbeeld op het gebied van gemeentelijke data', aldus Stolk.

Veel potentieel

Barteld Braaksma is innovatiemanager bij het CBS. Hij zag veel potentieel in samenwerking met de RUG. Dat bleek ook uit de Datachallenge op 10 en 11 juli jl. 'We hebben samen een aantal

---

'We doen hier in Groningen fantastische dingen en hebben een sterk netwerk met verschillende organisaties'

cases uitgewerkt. Er is gekeken hoe met behulp van microdata van het CBS een beter beeld verkregen kan worden van het carrièrepad van alumni. Daarnaast hebben we onderzocht hoe voor SCOOP een living lab vorm gegeven kan worden in een samenwerking tussen het CBS, de RUG en de gemeente Groningen.' Braaksma ziet ook interessante mogelijkheden voor het CBS om aan te sluiten bij het Lifelines medisch onderzoek: 'Met name om de medische data in combinatie met de sociale data te analyseren.'

Aanspreekpunt

Om de samenwerking tussen de beide instituten laagdrempelig te organiseren, wil het CBS binnen het Academic Data Center een lokaal aanspreekpunt creëren bij de RUG. 'Onderzoekers kunnen daar met moeilijke vragen terecht en worden naar de specialisten van het CBS

doorverwezen. Dat verkleint de afstand', aldus Braaksma. Een goede basis voor samenwerking is er al. Er zijn duidelijke raakvlakken tussen het CBS en de RUG. 'Zo werken verschillende statistici van ons op economisch gebied al samen met onderzoekers van de RUG. Ook heeft een groot aantal CBS'ers aan de RUG gestudeerd. CBS-hoofdeconoom en woordvoerder Peter Hein van Mulligen is daar een mooi voorbeeld van.'

Concrete projecten

Wietske Degen is liaison officer bij het Centrum voor Informatie Technologie van de RUG. In die functie legt ze contacten en maakt ze verbinding met externe partners van de universiteit, bijvoorbeeld de gemeente Groningen, het bedrijfsleven en het CBS. Zij organiseerde samen met Braaksma de Datachallenge op 10 en 11 juli. 'Wat we daarmee wilden bereiken is de lijntjes tussen de onderzoekers korter maken. Tevens zijn we tijdens de Datachallenge aan de slag gegaan met concrete projecten. In de avonden was er tijd voor een diner en pubquiz,

waar de deelnemers informeel konden kennismaken. 'De kennismaking startte op maandag 10 juli. Niet alleen CBS'ers en onderzoekers van de RUG waren daarbij, ook medewerkers van het Lifelinesonderzoek en het UMCG maakten deel uit van de groep. De gemeente Groningen, die sinds januari 2017 een CBS Urban Data Center heeft, participeerde eveneens.

Veel nieuwe ideeën

Wat heeft de Datachallenge volgens Degen opgeleverd? 'We hebben gekeken welke mogelijkheden de micro-data van het CBS bieden om onderzoek mee te doen. Ook is onderzocht hoe we op technisch gebied - binnen het daarvoor vereiste juridische kader - beter kunnen samenwerken door de combinatie van remote access van het CBS met de virtuele werkplekken van de RUG.' Om de vaart er in te houden is eind juli alweer een nieuwe meeting tussen het CBS en de RUG gepland. Degen ziet er naar uit: 'Groningen is ver weg vanuit Den Haag en Heerlen. Bij samenwerking is het belangrijk die fysieke afstand te overbruggen. We doen hier in Groningen fantastische dingen en hebben een sterk netwerk met verschillende organisaties. Door deze verbinding met het CBS verwachten we veel nieuwe ideeën.'